

1

Motse wo moxolo wo motala ke Sebera. O dutši kxaufsi le thebana ya Sebera. Mong wa motse ke Maboane Malatši. Ntlo ye kxolo ya pele (1) ke ntlo ya mosadi yo moxolo wa Maboane. Leina la xaxwe ke Mohale. E axilwe ke Mašabane Monareng. Xe Mašabane a feditše moaxo wo o a thwaletšwexo wona o ile a fixwa kxomo ya sethole, ke Maboane.

Ntlo ya bobedi (2) ke ya mosadi wa bobedi elexo Matheaneho e axilwe ke Matsikinyanê Malatši. Xomme le ena o be a thwatšwe ke Maboane. Xomme xa a ka a lefiwa ka selo ka xe e le ngwana wa moxolo wa xa xwe Motlalekxomo. Moputsô wa xa xwe ke xe a ja dijo motseng wa Rangwane a xa xwe. Ntlo raro ke ya mosadi wa boraro (3) Malefo, mme yona e axilwe ke morwa wa Maboane, kxašane. Le ena o be a thwatšwe ke Maboane. Eupya xa a ka a lefiwa ka selo ka xe e le ngwana wa xaxwe.

Ntlo ya bone ke ya mosadi wa bone (4) Matsatši xomme yona e axilwe ke mong Maboane.

Ntlwana ya bohlanô (5) ke ntlwana ya bašimane. Xomme yo na e axilwe ke kxašane le Matsikinyane. Xomme yona ke ya bona le bašimane ba motse kamoka. Xomme mo xo axeng xa yona xa ba fiwa selo sa moputsô.

2

Ntlwana ya bošela (6) ke ya basetsana. Xomme yona e axilwe ke mokxonyana kxašane Lep; o; o; o. Xomme o axile ka xo axela mosadi wa xaxwe yo o a sešexo xo mo nyala. Xomme xa a lefiwa ka selo ka xe e le mokxonyana. Ntlo ya bo šupa (7) ke ntlo ya mokxekolo mmako Maboane Mamotaha xoba Mamotaxa e axilwe ka letšema la byalwa ke banna ba naxa. Xomme moputsô ke xo nwa byalwa fêla.

Lešaka la dikxomo e lexo 8 le axilwe ke banna ka letšema la byalwa e lexo wona moputsô wa bôna. Lešaka la dipudi le axilwe ke banna ka letšema e lexo moaxo wa bo 9. Lešaka la maamana le axilwe ke bašimane e lexo badišana ba dikxomo. Xomme lena ke la bo 10. Lešaka la diputšene le axilwe ke bašimane, e lexo la lesome le motšô o tee 11.

Lexora la motse le axilwe ke Maboane le sefero sa motse e lexo palo ya lesome le metšô ye mmedi 12.

---

Xomme mo dišexwaneng tša mabele e lexo matlolo, di sepela ka tsela ya dintlo tša basadi. Ke xore xo tloxa ka mosadi wa pele (1) xo fihla ka wa bone (4) yo mong le yo mong o swanetše xoba le ntlwana yeo e bitšwaxo letlolo. Ke xore sešexo sa mabele.

3 Xomme motse wo xa ona dintlwana tša xo xotsa ~~maim~~ mello. Xomme xo dirwa lefaxo fêla mo pele xa ngwako wo mong le wo mong ka xe motse o tšweletša tšohle mo se swanthšong. Xomme mafaxo a a dirwa ka dikxong xoba dihlakanoke ke mosadi yo mong le yo mong eleng mong wa ngwako. Ke xona xo dirwa mello mo nthse le xo apeela dijo ka xare. Xomme mohle ~~w~~ wa pula mello e dirwa ka xare xa dintlo tše kxolo. Mo motseng monna xa ana maatla a dintlo tše e lexo tša basadi. Xomme dintlo ke tša basadi. Xomme sa monna ke motse fela ka xe e le yena monna wa motse wo. Xaele mosadi motse xa sewa xaxwe.

Sa xaxwe ke ntlo fela. Morwa, mokxonyana, moxwera xoba molata xa bana maatla ka motseng, xe e se monna wa basadi bao fêla. Mothei wa motse wo ke Malau Malesa. Xomme mothei ke yona Ngaka ya Maboane ye motse wa xaxwe. Maboane o be a axile Moxwaxweng pele a sešo xo a xa mo Sebera. Motho yo a kxethilexo xoba a šupilexo felo xa boaxo ke molau malesa ka ditaola tša xaxwe mohlang Maboane a ya xo xo tsoma madulo ka ditaola xo molau. Xomme ditaola tša šupa xore Maboane a tloxe moxwaxweng xo ya kxaufsi le Sebera. Xo kxethilwe felo mo ka xobane bo a xo bya pele bo be bo le byo bo be ka ba ka la mahu le malwetši motseng wa Maboane wa pele. Xomme ke

4 xona e be e le motse wo o hlaxetšexo xomme o tsenelwaxo ~~ka~~ ke babi. Ke xona xo nyakexa madulo a maswa le ngaka ye nthswa xodira motse wo moswa xo tia, lexo thširelelša motse xore baloi ba se tsene. Mo motseng wa pele xo hwile basadi ba Maboane ba babedi. Xomme xo hwile le bana ba xaxwe ba ba raro.

Motse o dutši potoxong xa thaba ka thōkō ya bo sobela tšatši. Xomme motse o dutši xoba o axilwe mobung o botse. Xodimo xa molala. Xomme motse o dutši kxole le metse ye mengwe. Motse o kxole le meetse. Mašemo a kxole le motse kudu, kudu. Mabaka a mang a xo ~~ka~~ kxetha boaxo bya motse ke a :- Mong xoba monna xe a rata xo axa motse wo moswa o swanetše xo sepela a tšama a lebelela mo a ka beaxo motse xona. Xomme xe a hweditse meboto yeo a ka a xang xo yona o tla tloxa a ya xo ngaka xore a laolele meboto yeo. Xomme xe ditaola di dumela wo mong mmoto ke xona mong wa motse a ka iša ngaka felo fao pele xo sešo xo tseba motho yo mong xe e se mosadi xoba basadi ba xaxwe fela xobane xe batho ba bang ba ka tseba ba tla loya Madulo a o xore e be motse wa maho le malwetši. Ke xona Ngaka ya xaxwe e swanetše xo tea motse ka dihlare tša yona tše maatla xo thibela baloi. Ngaka ya Maboane Molau o

5 ile a bolela pudi ya xo thea motse yeo e bitšwaxo pexo ya motse xo badimo bao ba swanetšexo xo kwana le dihlare tša ngaka molau. Xomme pudi yeo ngaka e swanetše xo e tlotša

~~ditsh~~ dihlare xoba melemo pele e sešo xobolaiwa, xomme ka moraxo pudi e ka bolaiwa ke ngaka ka nnoši. Somme madi a yona le meswane ya yona e hlakanywa le dihlare xomme xo nyakixwe diphata tša dikokwane di kokotelwe tikoloxo ya motse xo thibela baloi. Ka moraxo xo nyakixwe ye ngwe ye telele xo rapalatswe seferong sa lexora xore xe moloi a tsena ka xe motse o k dikilwe ke lexora a swarexe a hwetswe ka ~~maxx~~ moso ke mong wa motse yo o a filwexo maatla e xobona moloi ke nyaka Melau. Ngaka e filwe kxomo kemong wa motse. Xo thomliwe xo axiwa ntlo ya mosadi yo moxolo pele xa tšohle. Xomme meaxô e ~~max~~ axilwe ka xo latelana xa basadi. Ba axi ba meaxo ba be ba thuswa ke mong wa motse. Mo ntlong yeo e axilwexo ke masabane modiro kamoka wa nlo o dirilwe ke yena aenoši. Xomme ntlo e axilwe ka ~~maxx~~ sehlae seo se bitswaxo mohlanare xoba (mothanare). Xomme dintlo diruletšwe ka byang bya seboko le sehlokwane le lesokwa. Xomme di botilwe ka mmu wa seolo. Xomme e axilwe ka ka dinti tša mohlanare, le-mesemane, le moška, le mokxwalo. Mo axi wa ntlo ye kxolo o tšeri kxwedi tše seletlaxo xoba tše šupaxo ka xe a be a le noši.

Maina a dihlamo kamoka tša Ngwakô.

- 1 Tšite ke motheo wa ngwako xomme o dirilwe ka mafate xoba diphate tša sehlae sa mohlanare fêla.
- 2 Hlaka ke boxodimo bya ngwako byo o bo dirilwexo ka mafate a mohlanare. Xomme yona ena le diripa tše nne 4. Ke xore hlaka eleng mafate a o a metelele. Xomme mo a kopanaxo xona xona le phate ye e bitšwaxo lenotlo. Ka moraxo xa lenotlo xo dirwa sehokobyana xoba sebalelwane. Xe xo fedile sebalelwane xo tsena modiro wa mabalelo a maxolo xo ya mafelong a hlaka. Xomme hlaka e fedile. Moxo tšite le yona e dirwa ka mabalelo. E ka ba a mabedi xoba a mararo xo tloxa xodimo xo ya fase.
- 3 Sehorama xoba sexorama elexo setimane ke ka xodimo xa lemati. Ke mo ereng xe motho a tsena ka ntlong a inamiša hloxo ya xaxwe. Sehorama ke xore xo inamiša hloxo.
- 4 Lemati ke se tswalo sa ntlo xomme le bitšwa lehati.
- 5 Mokhukwapywa ke ka fase xa lemati mo batho be xataxo xona xe ba tsena ka ntlong. Xomme ke boemo bya lemati.
- 6 Sexokxoba ke mabu ao a bopilwexo xodimo xa Mokhukwapywa. Xomme se tiiša le mati xo wa.
- 7 Metnape ke mafate a a rapaladitšwexo ka xare xa ntlo. Xomme ona a thusa mong wa ntlo xo fexa diaparo tša xaxwe nthse. Xomme ona xana modiro wa xo thusa ngwakô xo wa.

8 Borala ke mafate ao aleng xodimo xa methape ka xare xa ntlo. O na ke a mantši xo feta methape. Xomme a a dilwe xo be a dijo xodimo xa ona. Xomme ke xodimo kudu fao bana ba ke sekexo ba fihlelela.

9 Seafela ke lebato leo le diretswexo xo be a thoto ya mosadi e lexo tša ntlo kamoka. Xomme sona se dirilwe xo ya xodimo ka mmu wa seolo.

10 Kxotlopu ke ya xo be a tše nyane. Xomme yona e dirilwe le botong la ngwakô ka xare xoba ka ntle xa ngwakô.

11 Difate ke kota tšeo pedi ka mathoko a lemati. Tšona ke tša xo thuša lemati xo tswalela lemati botse.

12 Kxonabaloï ke senotlelo sa Sesotho. Xomme sona se dirilwe ka kota yeo e kxokilwexo ka lenti.

8 Mo dihlamong tša ngwako xona le phapang. Ke xore xona le mekxwa yeo batho ba swanetseng xo e tseba.

1 Hlaka ya ngwakô xe e ka ba le matata a dixokxo ka xare xa yona, xothwe ke mahlatse. Mong wa ngwako wo o o tla huma kudu. Ke xona dilo tšeo xa di a swanelwa xo tlošwa ka ngwakông.

2 Lenotlo xe motho yo o eleng mokxonyana xe ale boxweng a lebelela xodimo kamo xare xe ngwakô xo isa mahlo lenotlong ke molato wa pudi xoba pudi tše pedi. Ke xona mokxonyana xa swanela xo isa mahlo xodimo xa ngwakô.

3 Se xo kxoba sa ka fase xa lemati se a ila xo dulwa ke motho yo mong eseng mong wa Motse. Xape le ~~MMXX~~ mosadi wa xaxwe xa dumelelwi xo dula xodimo xa sona. Ke xore ke felo mo ngaka ya motse e epetseng dihlaré xona.

4 Ka xare xa ngwakô xa xo dumelelwi motho yo mong xo ema ka dinao xoba maoto. Ke xore xe motho a ema ka dinao o nyatša a mong wa motse xoba ngaka ya motse. Xape xe a sa hlokomela mo emi a ka fola a sa emi xomme a tšwa ka xodimo xa ~~MMXX~~ hlaka ya ngwakô xo ela sa ruri a se sa bonwa mo faseng ka baka la maatla a dihlaré tša ngaka.

9 5 Xe motho a tsena motseng wa motho yo mong le yo mong o swanetše xo nthša dieta a sale ka ntle xa sefero sa motse. Xomme mokxonyana xa dumelelwi xo tsena motseng a tšweri mongatse xoba katiba. Xomme ke nyatšo ye kxolo xo mong wa motse.

6 Mo lebotong xona le ~~MMXX~~ dikxabišô e lexo leboto la ngwakô ka xare xa wona. Dikxabišô ke diswanthšo tša matswele a ba setsana. Xomme mo diswanthšong tše xo e tsebywa xore seswanthšô se se swana le matswele a mosetsana mang. Xomme a fetoxa xo ba dikwero tša masoxana le ba setsana. Ke xore ke nako ye ngwe mosoxana o a kxona xo supetša mosetsana yo mong seswanthšo seo se sa lokaxo xore ke sa xaxwe, ka xe diswanthšô diile ka mehuta ya tsona kamo batho xoba basetsana

ba emeng ka xona. Xomme mo mekxotheng xo ka bišwa ka diolwana tšêo di dirilwexo ka mmu wa seolo. Xomme tšona di thuša banna xo dula xodimo. Xaele meaxo xa e fapane kudu. Xomme ke ~~kxx~~ ka xo ye swanaxo.

Moxo theweng xa metse xo na le karoxano ka xe dingaka di sa swane. Motse wo mong xe motse o theilwe mong wa wona o fa ngaka kxarebe ~~xx~~ xoba dikxomo tše ntši. Xaele motse ~~xx~~ wa mošate xa o thewe byalo ka metse ye mengwe. Xomme o thewa ke ngaka ye kxolo yeo e tumilexo kudu kudu. Ngaka ya Morena Makhušane wa pele (1) e be e hwetšwa naxeng ya Morena Motšetši e bitšwa Mokxomole.

Xaele dintlo le mašaka a diruiwa di nyakelwa ngaka kamoka. Xape le meaxo ye mabele e byalo. Ke xore xe dišexo di sa nyakelwa ngaka mabele a tla fetšwa ke baloi. † Letsona diruiwa di ka fetšwa ke baloi xe di sa direlwa dihlaro.

Melao ya xo tsena motseng wa motho ke xo nthša dieta o sale ka ntle. Xape mo difero di tswalelwaxo o swanetše xo itša beng ba motse xore ba xo bulele monyako wa kxoro. Xomme xe o tsene ke xona o tla nyaka motho yo mong xo xo dumedišetša xo mong wa motse yo mokolo. Xe o tloxa o tla buša xape. Wa roma motho xo xo laelela xo mong wa motse. Xomme xa xo dumelelwi xore xe o tsena motseng wa motho wa dumedišana le ena ka ~~xxxx~~ nnoši. Ke šakeng la dikxomo mosadi yo mong le yo mong xa dumelelwa xo tsena. Xomme xo dumeletšwe fela bao e lexo bakxekoto. Xe ba ka tsena dikxomo di ka hwiša la xo se tswale. Xomme ~~xxxxx~~ moxong di ka kobala.

Xomme letšohle tšêo banna ba šomaxo ka tšona mo dikxomong xa di a swanelwa xo kxoma ke basadi ba ba sa tillexo le ba setsana. Xomme xe kxomo e tswetši e sale le namane le lenyane maswi a yona xa lewe ke basadi. Xe ba ka ja maswi a yona namane yela e ka hwa. Xomme moxong ya hloka maswi. Xoba ya palexa matswele. Xomme xaele melao ya metse xantši e ya ka mehuta ya batho. Moxong motho a dumelelwi xo ema ka mokxotheng xoba mošeng. Xomme xa dumelelwi xoba a sepela sepela ka xare xa motse wa motho. Xomme xo thare o rata xo dira dihlaro mo motseng xore beng ba motse ba tle ba lwale.

Boloi bona le modirō wa xo bolaya batho diruiwa. Motho xa dumelelwi xo thswa mare moxong le moxong. Xape xa dumelelwe xo hlapoloxa kxaufsi le dintlo. Xomme moxong a xo a lokelwa xo robalwa ke motho xe motseng e se wa xaxo kobane mohlomong felo fao mong wa motse o epetša dihlaro tše xaxwe. Xomme xe xole byalo o tla kwe mong wa motse a re felo

fao xo a ~~tiixm~~ ila o seke wa robala xona.

12 Mo motseng wo mong le wo mong ona le kilelo ya motho yo mong leyomong. Ke xore motse wo mong le wo mong o lokoloxetše mong wa wona fêla ka xe a rwele dihlare tša ngaka mo mmeleng wa xaxwe. Ke xona xa xona motho yo o anexo le tokoloxo ya xo dira se seng le se seng motseng wa yo mong le yo mong. Xape mo bathong dikilelo diile ka mehuta ya tšona. Xe mosadi a ilelwa se seng xo tša banna le monna o a ilelwa se seng xo tša basadi. Xomme mo xa xo kxetho xoba monna ke mong wa motse. Ke xore monna wa motse xa swanela xo kxoma tšeo basadi ba xaxwe ba somaxo ka tšona byalo ka maho, mafehlo. Xomme mosadi wa monna xa swanela xo kxoma tšeo monna a somaxo ka tšona, byalo ka dilêpê, marumo le dipitšana tša kxorong. Mollo o xotšwa moxong le moxong mo motseng. Xomme phapang ke mollo wa basadi le wa banna. Xe mo lapeng xona le mosadi yo mong wa motswetsi mollo wa xona o a ila xo xorwa ke banna. Xape le ~~mxixm~~ mollo wa kxorong o a ila xo orwa ke basadi. Xomme o ka orwa ke mokxekolo fela xe e le wa kxorong. Xe mosadi o a lethari a ora mollo wa kxorong o tla dira kotsi ka mehla mo dibyaneng tša xaxwe xoba a dira molato wo a ka tlišwaxo kxorong xo sekiswa ke banna.

13 Matlakala a dithšila tšeo di dirwaxo ka dintlong xoba malepeng a thšollwe ka mefori xa dintlo ke basadi. Xomme xaele a tšwaxo kxorong ya banna a thšollwa ka ntle xa sefero se motse. Xomme matlaka a kxoro xa thšollwe xo tee le a basadi. Xomme xo byalo le xo basadi.

Xo šilwa le xo setla di dirwa ka xae ke basadi. Xomme xa xo dumelwe mosadi ~~mm~~ xo šila xoba xo setla ka xae.

Byalwa bo dirwa ka xae ke basadi. Banna xa ba dumelelwi xo dira modiro wa byalwa. Xape xa ba dumelelwi xo dula xoba xo sepela ~~sepela~~ fao byalwa bo dirwaxo nthse. Xomme byalwa byo o bo ka seke bya loka. Ke xore bo tla ba bodila xoba phiri. Xa xo dumelelwe xo dira serapa ka xare xa motse. Xomme se ka dirwa ka ntle xa motse. Ke xore ka xare xa motse xa xo swanelwe xo lemixwa xo a ila. Ke xore xe motho a lema ka xare xa motse o lema mong wa motse. Ke xore mong wa motse a ka lwala a hwa. Xe motse o na le malwetši a mantši ditaola di laela mong wa motse xore a huduxe.

Xe monna a thoma xo nyala xa dumelelwe xo dira wa xaxwe motse ka xobane mosadi wa xaxwe.

14 O swanetše xotla xo šomela batswadi ba monnayo. Xa xo a dumelelwa xo hwetša monna a na le motse wa xaxwe xe balswadi ba xaxwe ba saphela. Ke xona monna o dula a sena motse xe batswadi ba xaxwe ba saphela.

Mosadi yo mong leyomong o swanetše xoba le ntlo ya xaxwe.

Dintlo tša monna yo anaxo le basadi ba bantši di dula ka xo latelana.

Xe motho a tloxela motse xomme a rata bodulo byo bongwe a ka tloxela dintlo tša xaxwe di xeme.

Xomme xa xo dumelexo thšuma motse xobane ka xo vealo o thšuma mong wa wonaka xo swaxa dithšidi tša ngaka yeo e theilexo motse wo. Moxong dirulelo xoba dikaxo di a tlošwa xo axa motse o mong. Xomme xe motse wo moswa woo o axa ke ngaka ye ngwe xona dikaxo di a tloxelwa xore dihlare tša dingaka di selwe.

Xomme xe motho a tloxe tše thōtō ya xaxwe mašuping o swanetše xo etela marope a xaxwe.

Xe motho a rurile motseng xoba felo, xomme a ile kxole motho yo mong a ka dula leropeng la xaxwe xoba xo lema.

15

Xomme maropeng xo a boelwa. Xape seema sere moxo sa boélwêxo keteng maropeng xo a boélwa. Maropeng xa xa motho yo mong leyomong xo a dulwa ke motho yo mong le yo mong xe mong wa lešupi a dumela.

Xe motho a rata xobošla maropeng axaxwe xomme a hwetša xobane meaxo ~~xxx~~ e sa lokile a ka dula ka xare xa yona.

Xomme xe motho a tloxe tše meaxo ya xaxwe xomme xo sana letholo ya xaxwe ka xare o swanexo leta lerope leo. Baloi ba thibelwa maropeng a motho ka dihlare tšela tša ngaka xobane xe di a tloxa di sale xona maropeng. Xomme dihlare tše di tla fêla xe e le xore mong wa rope xa sana pelaelo ya se seng seo se sa šetšeng maropeng.

---

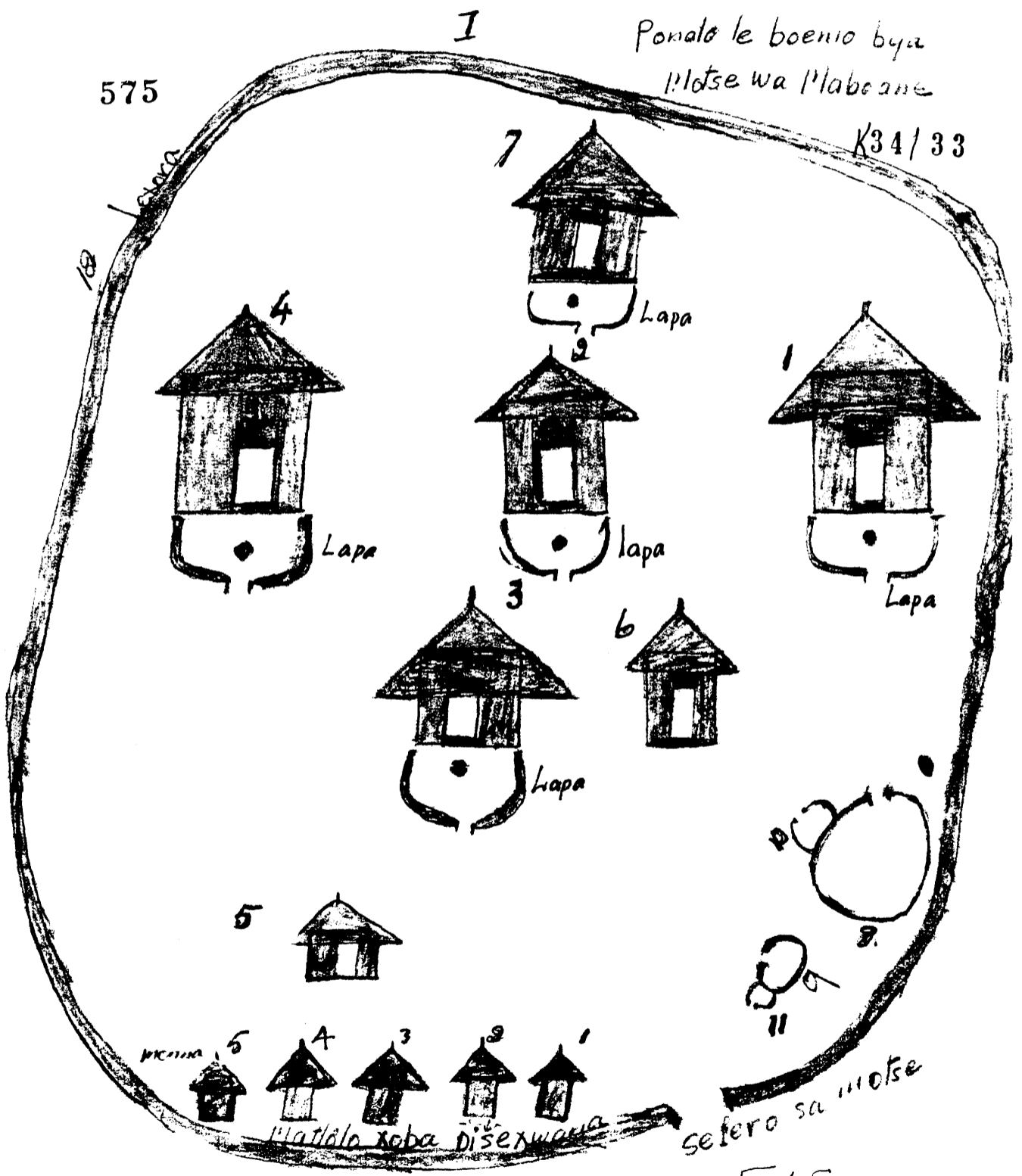
Di tšerwi xo Mphantlane Malatši

575

I

Ponalo le boenio bya  
Mlotse wa Mabeane

K34/33



memma 5

Matlala xoba Disexwana

sefero sa motse

End S. 575